

Velike arhitekture svijeta kao inspiracija za vlastitu kolekciju

---

Barać, Nika

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:574265>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-28**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO – TEHNOLOŠKI FAKULTET
TEKSTILNI I MODNI DIZAJN

ZAVRŠNI RAD

VELIKE ARHITEKTURE SVIJETA KAO
INSPIRACIJA ZA VLASTITU KOLEKCIJU

Nika Barać (9407/TMD)

Zagreb, lipanj, 2017.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO – TEHNOLOŠKI FAKULTET
TEKSTILNI I MODNI DIZAJN

ZAVRŠNI RAD

VELIKE ARHITEKTURE SVIJETA KAO
INSPIRACIJA ZA VLASTITU KOLEKCIJU

Nika Barać (9407/TMD)

Mentor: Doc. Paulina Jazvić, ak.slik.

Zagreb, lipanj, 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	
2. UTJECAJ ARHITEKTURE NA MODU.....	
2.1. Modni dizajneri.....	
2.1.1. Paul Poiret.....	
2.1.2. Issey Miyake.....	
2.1.3. Hussein Chalayan.....	
3. VELIKE ARHITEKTURE SVIJETA.....	
3.1. Kuća slapova, F.I.Wright.....	
3.2. Frank Gehry, Muzej Guggenheim u Bilbao.....	
3.3. Tom Wright, Burj Al Arab.....	
3.4. Shreve, Lamb i Harman, Empire State Building.....	
3.5. UPI- 2M d.o.o, Arena Zagreb.....	
3.6. Jorn Utzon, Opera Sydney.....	
3.7. Joseph B. Strauss, Golden Gate Bridge.....	
3.8. Oscar Niemeyer, Katedrala u Braziliji.....	
3.9. Antonio Gaudi, Bazilika Sv. Obitelji.....	
3.10. Barma i Postnik, Katedrala sv. Vasilija Blaženika.....	
3.11. Alexandar Gustav, Eiffelov toranj.....	
3.12. Kosi toranj u Pisi.....	
3.13. Colosseum.....	
3.14. Taj Mahal.....	
3.15. Antemije iz Trala i Izidor iz Mileta, Aja Sofija.....	
4. ZAKLJUČAK.....	
5. LITERATURA.....	

1. UVOD

Sama riječ arhitektura označava znanost i umjetnost projektiranja i oblikovanja zgrada i drugih građevina. Arhitekt je osoba koja se bavi arhitekturom, bavi se planiranjem i projektiranjem zgrada i drugih građevina. Osmišlja građevine s obzirom na kontekst i program, uzimajući u obzir masu, formu, volumen, prostor, teksturu, strukturu, svijetla i sjene, te troškove u izgradnji. Moda je naziv za nove i prolazno prihvaćene oblike života. "Moda" označava stil oblačenja. Smijer mode i dizajna se mijenja brže nego kultura u cijelosti. Modni dizajneri kreiraju i proizvode odjevne artikle. Izražavaju svoju kreativnost. Modni dizajneri su ti koji diktiraju modu. Od uvijek su arhitektura i moda povezane. Spoj između arhitekture, mode i modnog dizajna se uočava na mnogim poljima. Veza između njih je zasnovana na glavnoj karakteristici, a to je zaštita i sigurnost ljudskoga tijela. Arhitektura pruža sklonište od prirodnih pojava, dok moda tj. odjeća pruža izravnu zaštitu ljudskome tijelu. Veže ih i upotreba istih materijala. Arhitekti i modni dizajneri su uvijek međusobno surađivali. Moda tj. odjeća i arhitektura su čovjekova druga i treća koža. Bez obzira na razlike, do spajanja dolazi na mjestima gdje modni kreatori koriste arhitekturu kao inspiraciju za stvaranje odjeće (skloništa), dok arhitekti koriste materijale (tekstil) kako bi promijenili osobine u arhitekturi.

1. UTJECAJ ARHITEKTURE NA MODU

Kada bi upitali običnog čovjeka postoji li veza između arhitekture i mode, odgovor bi bio da ne postoji. Ali kada se te dvije discipline počnu dublje proučavati paralelno, dolazi do otkrivanja jake veze među njima. Danas se njihov odnos istražuje na mnogim poljima, počevši od umjetnosti, estetike, oblika, teksture, forme, i strukture. Arhitekti, umjetnici, modni dizajneri, dizajneri enterijera svi oni zajedničkim snagama pokušavaju naći idealna rješenja. Svi su oni kreativci. Oni spajaju različite tehnike, tehnologije, pokušavajući dobiti različitim medijima nove eksperimente. Rezultatom takvog odnosa dobivamo nove tehnike, i inovativna rješenja. Primjenom novih tehnologija dolazi do svakodnevnog spoja arhitekture i mode, taj spoj možemo vidjeti kroz radove mnogih dizajnera, umjetnika i arhitekata. Arhitekti kao što su Rem Koolhaas, Zaha Hadid, Frank Gehry ili Junya Ishigami u saradnji sa modnim dizajnerima poput Alexandra McQueena, Comme des Garçon, Hussein Chalayana, Junya Watanabea, Issey Miyakea, Yohji Yamamotoa, ukazuju na tijesnu povezanost i preklapanja koja se dešavaju pri spoju arhitekture i mode. Za razvoj mode kakva je danas poznata, zaslužan je jedan od najinovativnijih dizajnera 20. stoljeća, Paul Poiret.

2.1. Modni dizajneri

2.1.1. Paul Poiret

Prvi i najznačajniji začetnik odnosa arhitekture i mode je već spomenuti modni kreator Paul Poiret. Bio je prvi dizajner koji je uveo inovacije u modu. Još i dan danas služi kao inspiracija mnogim modnim dizajnerima. Njegova glavna inspiracija bile su daleke i egzotične zemlje poput Turske i Japana. To potvrđuje njegova haljina iz 1913. godine, gdje mu je inspiracija bio minaret od džamije. Svoje je klijente pretvorio u harem kreirajući turbane, dimije, hobble suknju i kapute nalik kimonu. kreacije je izrađivao od bogatih istočnjačkih tkanina, ukrašavao perlama, baršunom i čipkom. Sve u dašku orijentalnog duha. Pod utjecajem istočnjačkih kultura nastala je „Minaret haljina“ koja se sastoji od kružne konstrukcije, koja haljini daje volumen, služi da drži suknju, a ujedno i podsjeća na balkon minareta, čine ju tunika sa krinolinom i suknja. Haljina je napravljena od svile i šifona. Bila je to prva couture haljina, nosila ju je miss Anita Blair, na balu Gladys High school. Danas se nalazi se muzeju FIT. Paul

Poiret je kreator prve odjeće koju je žena mogla obući bez pomoći sluškinje. Početkom 20. stoljeća oslobodio je žene korzeta, namećući lepršave tkanine, odjeću koja pada, i u kojoj se može lakše kretati.

Slika 1. Minaret haljina (Minaret dress), Paul Poiret, Pariz 1913.

2.1.2. Issey Miyaka

Stopama Paula Poireta i uvođenjem inovacija u modu nastavio je japanski dizajner Issey Miyake, koji je modnom svijetu pružio novi pogled na svijet modnoga dizajna. Issey Miyake jedan je od prvih japanskih modnih dizajnera koji svoju kreativnost izražava pretvaranjem tradicionalnog dizajna u moderni i savremeni dizajn. On japansku tradicionalnu odjeću pretvara, oblikuje u modernu formu, uz pomoć savremenih materijala i tehnologija. Što ga čini uistinu posebnim. Poznat je po svojoj elegantnoj jednostavnosti, njegov rad odiše dinamikom, pokretom, i bojom. Isticao se eksperimentiranjem sa neobičnim materijalima, kao što su plastika, papir, konopac, pletene trave, pomoću tih materijala razvio je nove metode drapiranja i nabora, koje omogućuju fleksibilnost pokreta. Njegove kreacije su napravljene od jednog komada materijala, koji su rađeni pomoću raznih tehnika kao što su nabiranje, plisiranje, drapiranje. Što se tiče Issey Miyake treba spomenuti njegovu haljinu koja se također zove „Minaret dress“. Njegova „Minaret haljina“ je haljina sa kružnim oblicima, sa 3D konstrukcijom, može se slobodno reći nosiva umjetnost. Nastala je davne 1995. godine, skoro 100 godina nakon Poiret-ove haljine. Za razliku od Poiret-ove haljine koja je napravljena od prirodnih materijala, haljina Issey Miyake-a napravljena je od poliestera (plastike) sa

upotrebom novih tehnologija gdje se može vidjeti napredak tekstilne industrije. Inspiracija za ovu haljinu je također arhitektonsko djelo Minaret. Na samoj kreaciji primjeti se unikatni dizajn, čvrsta konstrukcija, i geometrija. Konstrukcija haljine ima naglasak na materijale, njene nabore i plastične obruči. Haljina se danas nalazi u Japanu u Tokiju.

Slika 2. Minaret haljina (Minaret dress), Issey Miyake, 1995.

2.1.3. Hussein Chalayan

Modni dizajner koji je obilježio 21. stoljeće. Najinovativiji modni dizajner današnjeg vremena koji u svome dizajnu koristi neobične materijale, tehnike, kombinirajući ih na svoj način i prezentirajući ih različitim tehnikama. Inspiraciju nalazi u arhitekturi i ljudskom tijelu, spajajući arhitekturu i modu na jedan samospecifičan način. On u svom dizajnu spaja ljudsko tijelo i odjeću sa tehnologijom, naukom i arhitekturom. Svoju modu naziva "Umjetnost koja se nosi". Hussein Chalayan je sve samo ne dosadan. Od njega uvijek možemo očekivati nešto novo, bilo da izađe manekenka u haljini od šećernog stakla, ili u haljini koja izgleda kao da je od sapunice, ili da se na reviji komadi namještaja transformiraju u odjevne predmete. Kolekcija Lands Without iz 1997. je bila veoma prepoznatljiva i iznenadila je publiku , jer je on skoro savršeno spojio arhitekturu i tijelo, sama haljina se prilagođavala svom okruženju. U svojim kreacijama kombinira ljudsko tijelo i odjeću povezanu sa tehnologijom i arhitekturom. Kolekcijom Living room iz 2000. godine, pokušava nam objasniti vezu namještaja i odjeće. Tom kolekcijom je pokušavao prikazati trenutak u kojem čovjek napušta svoju kuću za vrijeme rata. On ovaj projekt veže sa svojim

porijeklom sa Cipra. Dnevna soba predstavlja ormar. Početkom 2008. godine, dizajnirao je seriju laserskih LED haljina u saradnji sa kompanijom Swarovski. Kolekcija koja najavljuje kraj zime i dolazak proljeća napravljena je od 15.000 LED lampica dopunjenih tisućama Swarovski kristalića. Ovom kolekcijom je asociirao na problem globalnog zagrijavanja, revija je počela kuljanjem pare iz piste, da bi se, zatim, na sceni pojavila manekenka u haljini koja, pomoću LED tehnologije, svijetli i emitira video snimku noćne panorame grada iz ptičje perspektive.

Slike 3. Haljina sa Swarovskim kristalima i led svjetlima, Hussein Chalayan, 2008.

Slika 4. Kolekcija Lands Without, Hussein Chalayan, 1997.

Slika 5. Demonstracija kako stol postaje suknja, Hussein Chalayan, 2000.

2.1.4. Marchesa

Spoj arhitekture i mode vidljiv je i u radu modne kuće Marchesa. Marchesa je brend specijaliziran za visoku žensku modu. Osnovan je 2004. godine od strane Georgine Chapman i Keren Craig. Marchesa proizvodi couture kolekcije, a najčešća inspiracija za njihov rad su upravo arhitektura i moda. Kolekcija Ready-to-wear za jesen/zimu 2008. inspirirana je arhitekturom i njenim karakteristikama.

Slika 6. The Church of Our Saviour, Ready- to- Wear, Marchesa, Kopenhagen, Danska, 2008.

Slika7. Pagoda, Ready- to- Wear, Marchesa, Kawasaki Daishi, Japan, 2008.

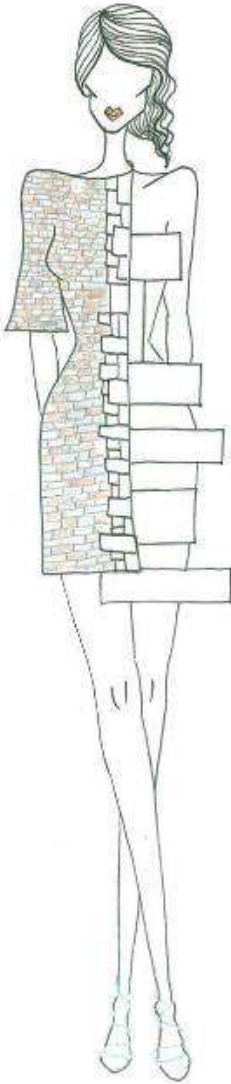
2. VELIKE ARHITEKTURE SVIJETA

3.1. Kuća slapova (Fallingwater)

Izvorno ime je kuća Kaufmann, projektirao ju je američki arhitekt Frank Lloyd Wright 1935. godine u ruralnom dijelu Pennsylvanije 69 km jugozapadno od Pittsburgha. Moderan dom, izgrađen dijelom iznad slapa riječice Bear Run. Odmah po nastanku proglašena je za Wrightovo najljepše djelo. 1966. godine je proglašen za nacionalni spomenik povijesti, a Američki institut arhitekata ga je 1991. godine imenovao za „najbolje djelo američke arhitekture svih vremena”. Fallingwater je pokušaj integracije kuće i krajolika, unutarnjeg i vanjskog prostora.

Model 1 :

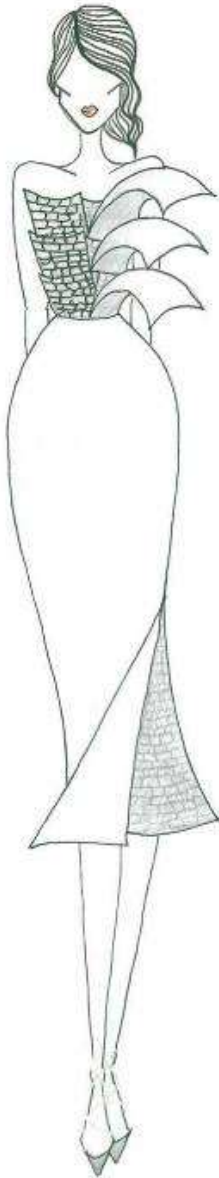

3.2. Muzej Guggenheim u Bilbao

Priča o Guggenheim muzejima počinje od osnivača koji je bio kolekcionar umjetnina: Solomon R. Guggenheim. On je odlučio osnovati zakladu i niz muzeja apstraktne umjetnosti diljem svijeta. R. Guggenheim u New Yorku, muzej Guggenheim u Bilbao i kolekcija Peggy Guggenheim u Veneciji. Bilbaon je najveći grad Baskije u Španjolskoj i iznimno važna luka uz rijeku Nervión . Dom je muzeja moderne i suvremene umjetnosti koji je projektirao kanadski arhitekt Franka O. Gehry. Moderna struktura neobičnog oblika vizualno je još više istaknuta fasadom od stakla i titana. Muzej je otvoren 1997. godine.

Model 2:

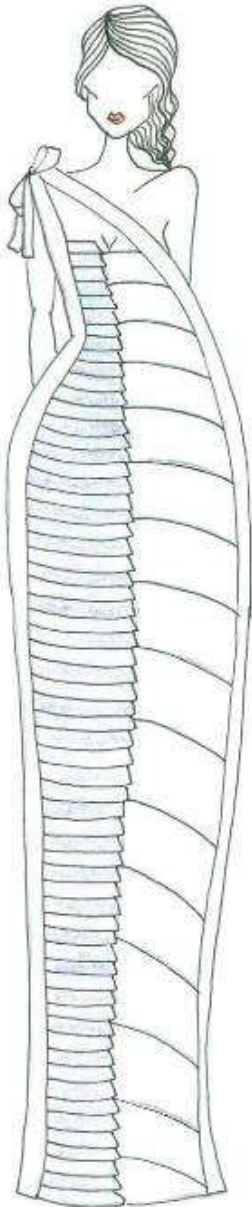
3.3. Burj Al Arab

Burj Al Arab je jedan od najluksuznijih i najskupljih hotela na svijetu. Projektiran od strane britanskog arhitekta Toma Wrighta. Izgrađen je na umjetnom otoku 280 metara udaljenom od obale u Dubaiju, u Ujedinjenim Arapskim Emiratima. Visok je (s antenom) 321 m, čime je drugi po visini hotel na svijetu. U vlasništvu je šeika Muhameda bin Rašida Al Maktuma. Cilj je bio da izgleda kao jedro tradicionalnog arapskog broda. Dva "krila" raširena u obliku slova "V" imaju ulogu jarbola, dok prostor između njih služi kao golemi atrij. Hotel je u obliku jedra. Otvoren je 1999. godine.

Model 3:

3.4. Empire State Building

Empire State Building je neboder u New Yorku. Nalazi se u samom središtu New Yorka u blizini Pete avenije između 33. i 34. ulice. 1931. godine kada je dovršen je postao najviša zgrada na svijetu, sve do 1972. godine. Zgrada ima 102 kata i visinu od 381,6 metara, a dizajnirala ju je tvrtka Shreve, Lamb i Herman. Izgrađena je u roku od samo 20 mjeseci što je prije roka i 41 milijuna dolara ispod proračuna. Američko udruženje građevinara proglasilo je Empire State Building jednim od sedam modernih svjetskih čuda. Statistički podaci o materijalima ugrađenim u Empire State Building su doista zapanjujući. Radnici su položili 10 milijuna opeke, postavili 6400 prozora, provukli 1886 kilometara kabela za dizala i ugradili oko 5700 prostornih metara kamena. Od 1933. godine pa do danas se pojavio u gotovo 100 filmova, a najznačajnija je pojava u filmu King Kong.

Model 4:

3.5. Arena Zagreb

Arena Zagreb je najveća, višenamjenska dvorana predviđena za održavanje sportskih, kulturnih, poslovnih i zabavnih manifestacija u Hrvatskoj. Smještena je na zapadnom ulazu u grad Zagreb u naselju Remetinec. Napravljena je s namjenom da bude domaćin za Svjetsko rukometno prvenstvo 2009. godine. Kapacitet dvorane iznosi 15.200 sjedećih mjesta odnosno 20.000 za potrebe održavanja koncerata. Projektirana je od strane projektnog ureda UPI-2M iz Zagreba. Projektanti Arene Zagreb su Alan Leo Pleština, Berislav Medić, Nenad Borgudan i Tamara Stančić Brčić. Sportska događanja za koje je predviđena Arena Zagreb su rukomet, košarka, odbojka, mali nogomet, tenis, stolni tenis, gimnastika, badminton, boks, hrvanje, dvoranska atletika i ostali dvoranski sportovi, također i za održavanje koncerata i ostalih manifestacija. Radovi su započeli 20. srpnja 2007. godine, a završeni su u prosincu 2008. godine. Dana 27. prosinca 2008. službeno je otvorena prijateljskom utakmicom između rukometnih reprezentacija Hrvatske i Rusije u kojoj je Hrvatska pobjedila.

Model 5:

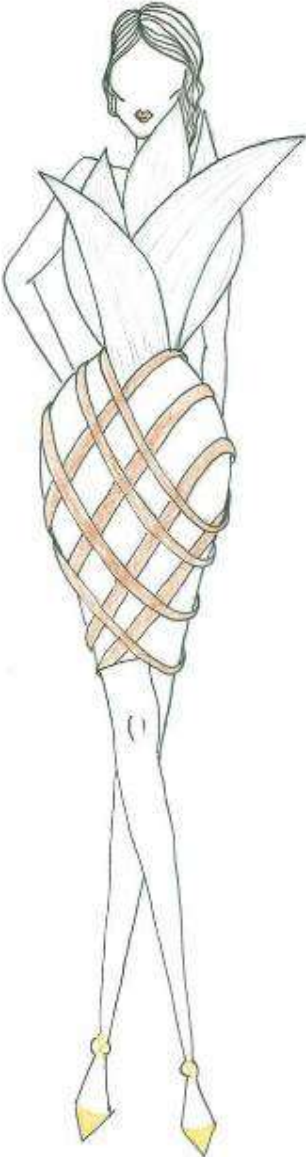

3.6. Opera Sydney

Sydneyska opera je jedna od najpoznatijih arhitektonskih simbola 20. stoljeća. Opera je postala elementom promišljanja arhitekture 1950-ih. Smještena je na Bennelong Pointu, niskom rtu koji definira Sydney Cove, tu „glavčinu“ Sydneyskog zaljeva. Nastala je kao plod međunarodnog arhitektonskog natječaja što ga je 1956. raspisala vlada New South Walesa. 29. siječnja 1957. pobjedničkim je između 233 prispjela rada proglašen projekt 38-godišnjeg danskog arhitekta Jorna Utzona. Površinu ljosaka tvore predfabricirane ploče ili „poklopci“ obloženi keramičkim pločicama. Dvorana je tradicionalnog oblika s otvorenim ložama i strmim galerijama. U operu su postavljene 1979. godine najveće mehaničke orgulje na svijetu. Sydneysku operu je 20. listopada 1973. godine otvorila kraljica Elizabeta II.

Model 6:

3.7. Golden Gate Bridge

Golden Gate Bridge je najveći čelični most, s najvišim čeličnim tornjevima, najduljim i najvećim ispređenim kabelima te s najmasivnijim betonskim sidrištima. Karakteristične je crvene boje. Smješten je na ulazu u Zaljev San Francisca. Raspon mu je 1280 metara. Glavni graditelj mosta je bio Joseph Strauss. Čelični tornjevi su teški po 22 000 tona i preko kabela opterećeni dodatnom silom od 61 500 tona. Stoji 75 metara iznad vode. Dovršen je i otvoren 27. svibnja 1937 godine. Golden Gate je do danas ostao simbolom mostogradnje.

Model 7:

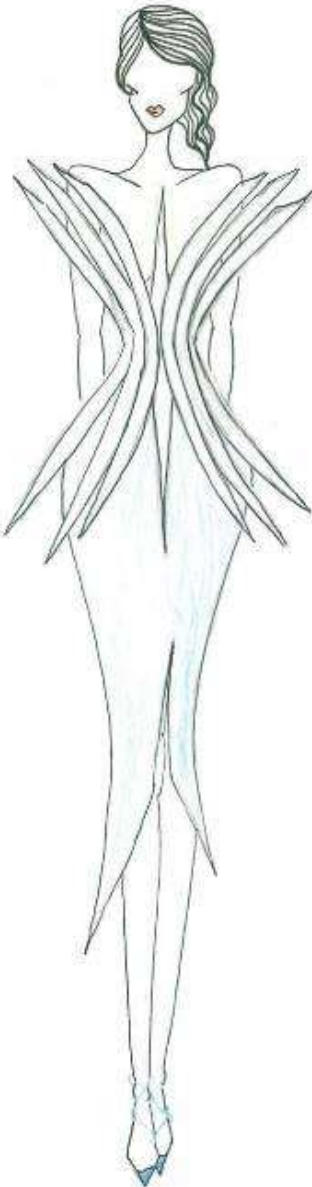

3.8. Katedrala u Brasiliji

Metropolitanska katedrala u glavnom gradu Braziliji. Projektirao ju je slavni brazilski arhitekt Oscar Niemeyer, koji je bio ateist. Posvećena je Djevici Mariji, Gospi od Aparecide i Kraljici Brazila. Kamen temeljac postavljen je 12. rujna 1958., a dovršena je 31. svibnja 1970. godine. Katedrala je upisana na UNESCO- v popis mjesta svjetske baštine u Amerikama 1987. godine, zajedno s cijelim gradom Brasiliom. Katedrala je malenih dimenzija, promjer je kružne površine od 70 m. Struktura je građena od armiranog betona, a sa svojim staklenim krovom čini se kao da je otvorena prema nebu. Niemeyer je projektirao katedralu tako da je spojio šesnaest identičnih betonskih stupova visine 40 m. Svaki stup ima hiperbolički oblik i teži 90 tona, zajedno predstavljaju ruke, koje su okrenute prema nebu. Iznutra je prostor potpuno otvoren staklima između stubova i usložen modrim vitrajima koji se vodoravno protežu kroz staklene pregrade. Katedrala ima četiri zvona koja su darovana od Španjolske 1968. godine.

Model 8:

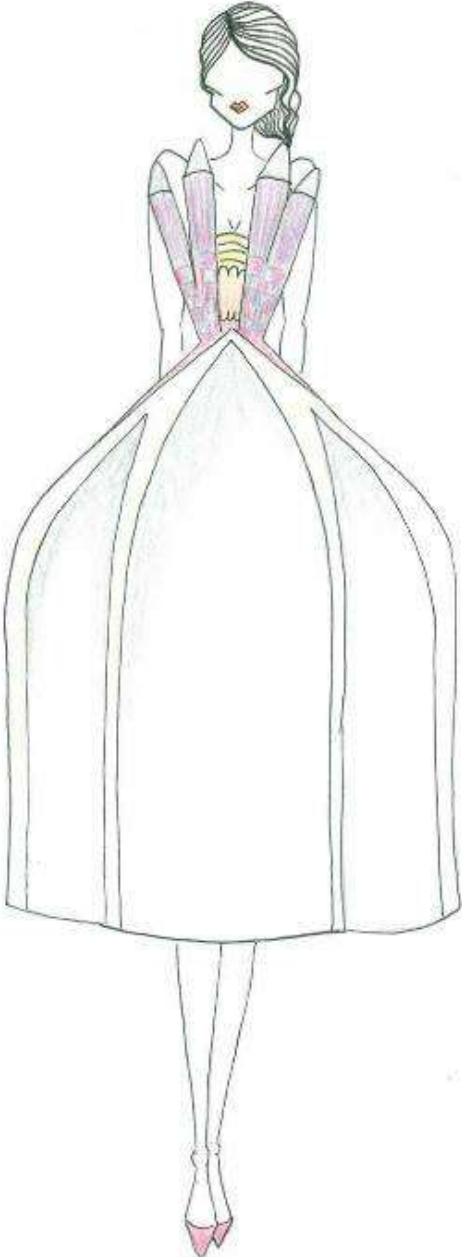

3.9. Bazilika Sv. Obitelji (Sagrada Familia)

Bazilika Svete obitelji remek djelo je španjolskog arhitekta Antonija Gaudija, gradnja je započela 1882. u Barceloni, a gradnja još uvijek traje. Projekt crkve prožet je dubokim simbolizmom, zamišljena je kao izraz trijumfa crkve nad suprotnostima suvremenog svijeta. Crkva stremi u visinu podsijecajući na planinu. Najviši vrh Sagrade Familije je velika kupola visoka 170 metara. Crkva ima mnogo tornjeva, istočno pročelje okrenuto je prema izlazećem suncu i predstavlja Kristovo rođenje, a zapadno je posvećeno Kristovim mukama. Ova monumentalna građevina simbolizira jedinstvo neba i zemlje. Gaudi je umro 1926.g. te nije dočekao završetak svog arhitektonskog čuda.

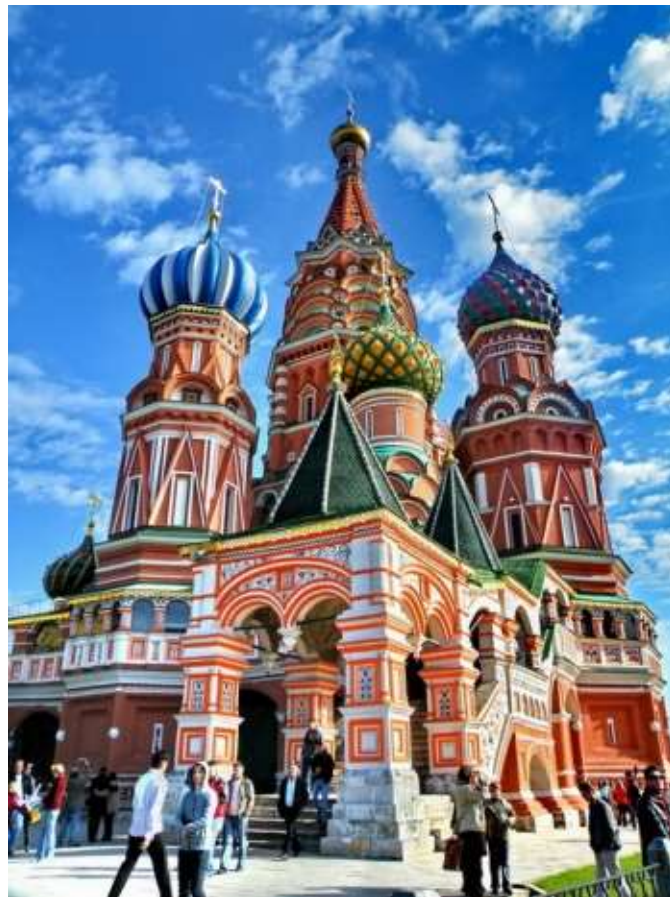

Model 9:

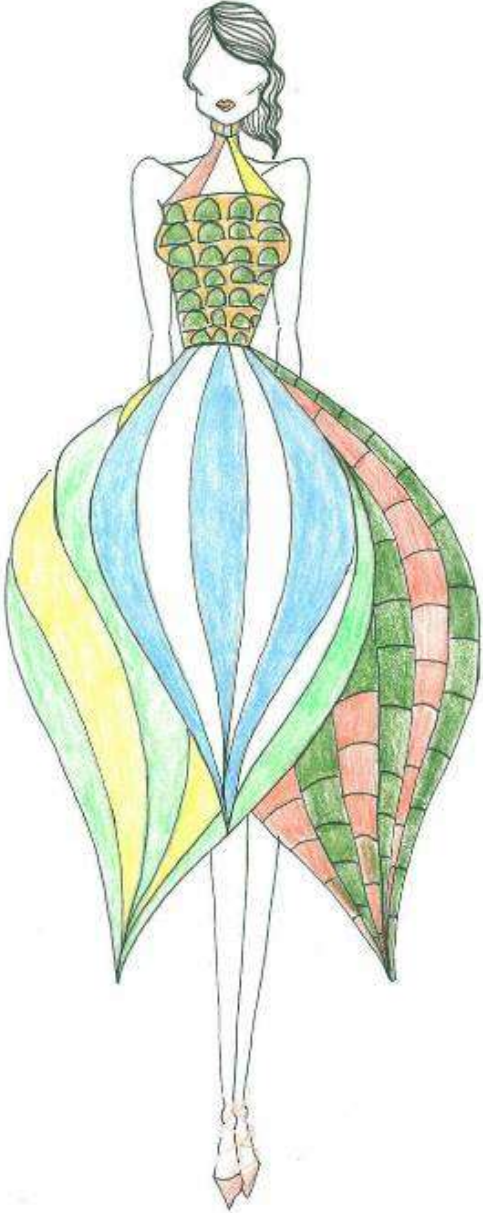

3.10. Katedrala sv. Vasilija Blaženika

Katedrala sv. Vasilija Blaženika je crkva u Moskvi koju je između 1550. i 1560. godine dao izgraditi Ivan IV. da obilježi svoja osvajanja nad Tatarima. Izgradili su je arhitekti Barma i Postnik. Katedrala se sastoji od osam manjih crkava okupljenih oko jedne glavne. Toranj glavne građevine, koji ima oblik šatora, okružen je maštovitim šarolikim kupolama koje su imale izrazito visoke vrhove u obliku lukovice. Sadrži 10 kapelnih tornjeva, a najveći od njih visok je 46 m. Prvotno je crkva bila zavjetna, no otkad se 1588. u čast svetog Vasilija dodala deseta kapela, cijela se crkva nazvala Saborna crkva Vasilija Blaženog.

Model 10:

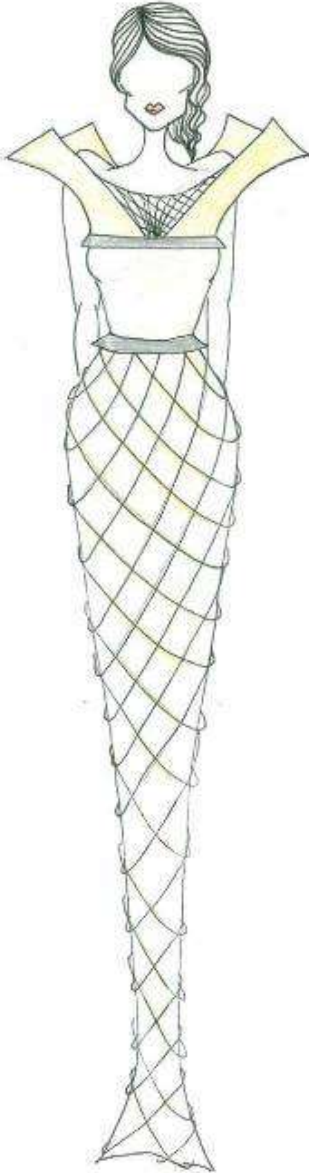
3.11. Eiffelov toranj

Eiffelov toranj je željezni toranj sagrađen na Champ de Mars (Marsova polja) pokraj rijeke Seine u Parizu 1889.g. To je najviša građevina u Parizu visoka 300 m. i jedan od najprepoznatljivijih svjetskih simbola. Nazvan po svom dizajneru, inženjeru Alexandreu Gustavu Eiffelu. Izgrađen je za potrebe svjetske izložbe, na kojoj je bio najveća atrakcija.

Model 11:

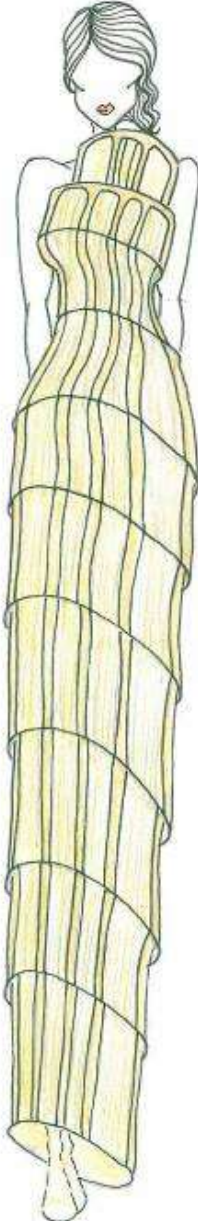

3.12. Kosi toranj u Pisi

Kosi toranj je zvonik romaničke katedrale u Pisi, dio katedralnog kompleksa . Izgradnja tornja započela je 1173. godine, ali su radovi nakon izgradnje trećeg kata obustavljeni zbog poniranja tla pod tornjem. Izgradnja je nastavljena 1275. godine i već ga se tad pokušalo "ispraviti". Do 1301. godine izgrađena su još tri kata, a sedmi je kat završen krajem 14. stoljeća. Toranj je visok 55 m, promjer mu je 16 m, a vrh mu je nagnut 4 m u odnosu na temelje. Naginjao se u prosjeku 1 mm godišnje, te je stoga bio je zatvoren za posjete od 1990. do 2001. godine zbog građevinskih zahvata kojima se pokušalo zaustaviti naginjanje. Tom prilikom toranj je ispravljen za 45 cm te je ponovno otvoren za javnost.

Model 12:

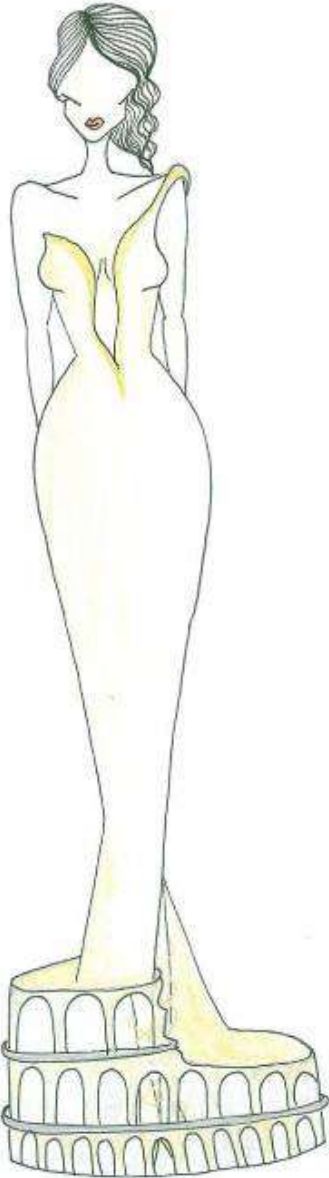

3.13. Colosseum

Colosseum je amfiteatar u Rimu. Ime je dobio po kolosalnoj skulpturi cara Nerona koja se nalazila ispred amfiteatra. U Colosseumu su održavane gladijatorske borbe i borbe sa životinjama. Colosseum je 2007. uvršten među novih 7 svjetskih čuda. Gradnja je započeta 72. za vrijeme cara Vespazijana, a dovršena desetak godina kasije za vrijeme vladavine njegova sina Domicijana. Sagrađen u obliku velikog valjkastog tijela na eliptičnom tlocrtu, sa sjedištima koja se koso spuštaju prema borilištu – areni. Zidni plašt – omotač volumena – gotovo je nestao u otvorima arkada koje ga u tri kata raščlanjuju i kroz koje su hodnici dobivali svjetlost i zrak, a bile su ukrašene cijelim skulpturama. Bio je to veličanstveni kompleks graditeljstva i kiparstva koji je služio brojnim spektaklima.

Model 13:

3.14. Taj Mahal

Taj Mahal je arhitektonski spomenik u Agri, gradu u indijskoj saveznoj državi Uttar Pradesh koji je izgradio 1632. mogulski vladar Džahan-šah kao spomen za svoju rano preminulu ženu Perzijanku Mumtaz Mahal. Taj Mahal se smatra vrhunskim ostvarenjem mogulske arhitekture, stila koji kombinira elemente perzijskih, indijskih i islamskih arhitektonskih stilova. Godine 1983. Taj Mahal p.ostao je UNESCO-ov spomenik Svjetske baštine opisan kao „dragulj islamske umjetnosti u Indiji i jedan od univerzalno priznatih remek-djela svjetskog nasljeđa”. Iako je bijela kupola mramornog mauzoleja najpoznatija arhitektonska komponenta, Taj Mahal je zapravo integrirani kompleks struktura. Gradnja je počela oko 1632. i završena 1653. g.. Iranski arhitekt Ustad Ahmad Lahauri smatra se glavnim projektantom Taj Mahala.

Model 14:

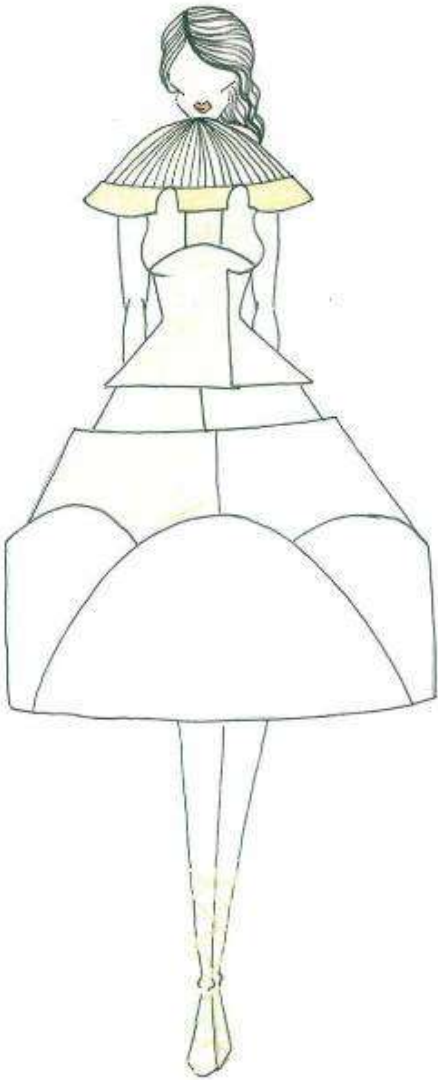
3.15. Aja Sofija

Aja Sofija , tj. "Sveta mudrost" građena je od 408. do 415. g. u Istanbulu dovršena je 415. g. Posvećena je rimskom caru Konstantinu Velikom. Gradili su je arhitekt Antemije iz Trala i matematičar Izidor iz Mileta. Aja Sofija je prva kupola na pandantivima (sferični trokuti). Crkva je bila krunidbena crkva bizantskih careva. Nakon otomanske okupacije grada 1453. prenamijenjena je u džamiju, a izvana su dodana četiri minareta. Aju Sofiju je 1935. godine Mustafa Kemal Atatürk dao pretvoriti u muzej. Pokraj crkve nalazi se grob cara Konstantina Velikog. U crkvi je održano nekoliko koncila. Na galeriji i danas stoje Mramorna vrata.

Model 15:

4.ZAKLJUČAK

Arhitektura i moda su dva oblika kreativnog izražavanja koja su tijesno povezana, bave se prostornim oblikovanjem i materijalizacijom, a osnovna im je svrha da pruže sklonište i zaštitu za ljudsko tijelo.

Razvojem nauke, kulture, umjetnosti, mode, arhitekture kao i tehnologije odijevanja i graditeljstva, dolazi do jačanja te povezanosti. Moda je fluidna i dinamična, a arhitektura statična i čvrsta.

Monumentalne građevine, svjetska arhitektonska čuda, vrlo su inspirativno djelovali na izradu mojih modnih kreacija. Svaka građevina inspirira na više načina i dozvoljava mašti da se igra različitim idejama i materijalima.

Interesantno je pratiti kako statika građevine postaje dinamična i lepršava u modnoj kreaciji. Svi ti motivi stapaju se s tijelom i pričaju neku novu interesantnu priču.

5. LITERATURA

- Ur. Neil Parkyn: Sedamdeset arhitektonskih čuda našega svijeta, Mozaik knjiga, 2005.
- Ur. John Julius Norwich: Velike arhitekture svijeta, Mladost, Zagreb, 1981.
- Hiramistu, C.: Japanese Tradition in Issey Miyake, Design Discourse vol.1 no1, Osaka University Graduate School of Letters, 2005.
- Rogina, K: Jutarnji ogledi o arhitekturi, Meandar Media, 2004.
- Quinn, B.: Textiles in Arhitecture, Architextiles, str. 24, 2006.
- https://en.wikipedia.org/wiki/Issey_Miyake
- <http://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2008-ready-to-wear>
- <http://www.svjetskiputnik.hr/Putovanja/Clanak/naslov/264-najpopularnija-ruska-crkva>
- <https://www.bitno.net/kultura/katedrala-u-braziliji-glavna-znamenitost-grada-nastalog-ni-iz-cega/>
- <http://arhitektonskerazglednice.com/od-ideje-do-najpoznatijih-muzeja-svijeta-guggenheim/>
- https://hr.wikipedia.org/wiki/Arena_Zagreb

Ključne riječi: moda, modni dizajneri, umjetnost, arhitektura, tekstil

